

**ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΠΑΤΡΩΝ**
UNIVERSITY OF PATRAS

ΣΧΟΛΗ ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ

ΤΜΗΜΑ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

ΚΑΙ ΤΗΣ ΑΓΩΓΗΣ ΣΤΗΝ ΠΡΟΣΧΟΛΙΚΗ ΗΛΙΚΙΑ

Δικτυακός τόπος: www.ecedu.upatras.gr

Πανεπιστημιούπολη, ΤΚ 26504, Ρίο, Πάτρα

ΟΔΗΓΟΣ ΠΡΑΚΤΙΚΗΣ ΑΣΚΗΣΗΣ ΤΟΥ ΤΕΕΑΠΗ

Αγαπητές φοιτήτριες / Αγαπητοί φοιτητές,

Αναγνωρίζοντας τη σημασία που έχει η Πρακτική Άσκηση για την κατάρτισή σας και κυρίως για την απόκτηση επαγγελματικής επάρκειας, δημιουργήσαμε αυτόν τον Οδηγό προκειμένου να διευκολύνουμε την ενημέρωσή σας για τη διαδικασία που ακολουθείται στο ΤΕΕΑΠΗ και τα μαθήματα που συσχετίζονται με την Πρακτική Άσκηση. Στο Παράρτημα μπορείτε να βρείτε και όλα τα έντυπα που θα σας χρειαστούν κατά τη διενέργεια των Πρακτικών Ασκήσεων στο Β΄, Γ΄ και Δ΄ έτος.

Ευχόμαστε καλή επιτυχία στις σπουδές σας και δημιουργική πορεία διαμόρφωσης της επαγγελματικής σας ταυτότητας.

Η Συντονιστική Επιτροπή Πρακτικής Άσκησης

Κωνσταντίνος Ραβάνης,

Καθηγητής ΤΕΕΑΠΗ Παν/μίου Πατρών

Αντώνης Βάος,

Καθηγητής ΤΕΕΑΠΗ Παν/μίου Πατρών

Νεκτάριος Στελλάκης,

Επικ. Καθηγητής ΤΕΕΑΠΗ Παν/μίου Πατρών

Η Πρόεδρος του Τ.Ε.Ε.Α.Π.Η.

Μαριάννα Κονδύλη,

Καθηγήτρια ΤΕΕΑΠΗ Παν/μίου

Πατρών

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ

Η Πρακτική Άσκηση των φοιτητών/τριών του ΤΕΕΑΠΗ αποσκοπεί στην απόκτηση εξειδικευμένων γνώσεων και δεξιοτήτων που συνδέονται με το πεδίο της εκπαίδευσης των μικρών παιδιών, την κριτική προσέγγιση θεωριών και τη διασύνδεσή τους με διδακτικές στρατηγικές και πρακτικές, την προσέγγιση σύνθετων προβλημάτων στο πεδίο του σχεδιασμού και της υλοποίησης της διδακτικής πράξης.

Η **επαγγελματική επάρκεια** των φοιτητών/-τριών στο Τ.Ε.Ε.Α.Π.Η. Πατρών τεκμαίρεται από την επιτυχή συμμετοχή τους στο πρόγραμμα μαθημάτων **Πρακτικής Άσκησης (Π.Α.)**, συνολικού «φόρτου» 40 ECTS. Η Πρακτική Άσκηση απαιτεί τη συμμετοχή των φοιτητών/τριών σε πέντε Υποχρεωτικά μαθήματα Πρακτικής Άσκησης και σε τρία μαθήματα Επιλογής Πρακτικής Άσκησης. Τα μαθήματα αυτά περιλαμβάνουν θεωρητικό μέρος, εργαστηριακό μέρος και επισκέψεις στα νηπιαγωγεία, κατά τις οποίες υλοποιούνται συγκεκριμένες παρεμβάσεις από τους/τις φοιτητές/τριες, ανάλογα με όσα διδάσκονται σε κάθε μάθημα.

1. ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΚΑΙ ΕΠΙΛΟΓΗΣ ΠΡΑΚΤΙΚΗΣ ΑΣΚΗΣΗΣ

Α) Υποχρεωτικά μαθήματα Πρακτικής Άσκησης

Τα υποχρεωτικά μαθήματα από τα οποία αποτελείται η Πρακτική Άσκηση, είναι **πέντε** (5) συνολικού φόρτου 25 ECTS:

1. Προσχολική Παιδαγωγική του 3ου εξαμήνου.

Σκοπός, η εξοικείωση των φοιτητών/-τριών με το περιβάλλον του νηπιαγωγείου και τη λειτουργία της τάξης μέσω της μεθόδου της συστηματικής παρατήρησης, με βάση συγκεκριμένους άξονες κατά τη διάρκεια επισκέψεων στα νηπιαγωγεία που συμμετέχουν στο Δίκτυο Νηπιαγωγείων Πρακτικής Άσκησης: 5 ECTS.

2. Διδασκαλία και Μάθηση στο Νηπιαγωγείο: Σχεδιασμός Εκπαιδευτικών Δραστηριοτήτων I του 5ου εξαμήνου. Το μάθημα συνοδεύεται από εργαστηριακή διδασκαλία και επισκέψεις στα νηπιαγωγεία. Σκοπός, ο σχεδιασμός και η εφαρμογή δραστηριοτήτων στα νηπιαγωγεία που συμμετέχουν στο Δίκτυο Νηπιαγωγείων Πρακτικής Άσκησης: 5 ECTS.

3. Σχεδιασμός και εφαρμογή εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων για το νηπιαγωγείο I, του 6ου εξαμήνου. Το μάθημα συνοδεύεται από εργαστηριακή διδασκαλία και επισκέψεις στα νηπιαγωγεία. Σκοπός, η εφαρμογή καινοτόμων διδακτικών προσεγγίσεων που βασίζονται στις θεωρητικές κατευθύνσεις που προσφέρονται στο πλαίσιο των μαθημάτων του Τμήματος στα νηπιαγωγεία που συμμετέχουν στο Δίκτυο Νηπιαγωγείων Πρακτικής Άσκησης: 5 ECTS.

4. Διδασκαλία και Μάθηση στο Νηπιαγωγείο: Σχεδιασμός Εκπαιδευτικών Δραστηριοτήτων II του 7ου εξαμήνου. Το μάθημα συνοδεύεται από εργαστηριακή διδασκαλία και επισκέψεις στα νηπιαγωγεία. Σκοπός, ο σχεδιασμός και η επικέντρωση σε ειδικότερους στόχους, η επιλογή κατάλληλων περιεχομένων για την υλοποίηση των στόχων λαμβάνοντας υπόψη το πλαίσιο της τάξης στα νηπιαγωγεία που συμμετέχουν στο Δίκτυο Νηπιαγωγείων Πρακτικής Άσκησης: 5 ECTS.

5. Σχεδιασμός και εφαρμογή εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων για το νηπιαγωγείο II, του 8ου εξαμήνου. Το μάθημα συνοδεύεται από εργαστηριακή διδασκαλία και επισκέψεις στα νηπιαγωγεία. Σκοπός, η εξοικείωση με διεργασίες αναστοχασμού σε σχέση με την εκπαιδευτική διαδικασία: 5 ECTS.

B) Μαθήματα Επιλογής Πρακτικής Άσκησης

Τα κατ' επιλογήν μαθήματα, τα οποία έχουν συνδεθεί οργανικά με την Πρακτική Άσκηση, προσφέρονται από το 3ο εξάμηνο (2ο έτος) έως και το 8ο (4ο έτος) και παρουσιάζονται στον πίνακα που ακολουθεί. Από αυτά οι φοιτητές/τριες υποχρεούνται να επιλέξουν **τρία (3)** (ένα σε κάθε έτος), συνολικού φόρτου 15 ECTS. Στο πλαίσιο αυτών των μαθημάτων πραγματοποιείται συνδυασμός θεωρητικής κατάρτισης και πρακτικής εφαρμογής, το συγκεκριμένο περιεχόμενο της οποίας ορίζεται από τον/την διδάσκοντα/-σα του μαθήματος. Τα μαθήματα που συμπεριλαμβάνονται στον κύκλο μαθημάτων Επιλογής Πρακτικής Άσκησης

καθορίζονται σε ετήσια βάση με απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος και αναγράφονται στον Οδηγό Σπουδών.

Οι φοιτητές του 2ου, 3ου και 4ου έτους, κατά τη δήλωση των μαθημάτων του εξαμήνου δηλώνουν τα υποχρεωτικά μαθήματα ΠΑ και επιπροσθέτως ποιο ή ποια μαθήματα του κύκλου μαθημάτων Επιλογής Πρακτικής Άσκησης επιθυμούν να παρακολουθήσουν.

Μαθήματα Επιλογής που συνδέονται με την Πρακτική Άσκηση			
Διδάσκων	Τίτλος μαθήματος	Έτος	Εξάμ.
Ρένια Γασπαράτου	Φιλοσοφία της Παιδείας	2	3 ^ο
Γεράσιμος Κουστουράκης	Εισαγωγή στην Κοινωνιολογία II	2	3 ^ο
Ευγενία Αρβανίτη	Πολυπολιτισμικότητα και Σχεδιασμοί Μάθησης	2	4 ^ο
Αντώνης Βάος	Σχεδιασμός Εικαστικών δραστηριοτήτων	2	4 ^ο
Μαρίντα Εργαζάκη	Βασικές έννοιες Οικολογίας	2	4 ^ο
Στάθης Μπάλιας	Τα Δικαιώματα του Παιδιού	2	4 ^ο
Βασιλική Ρήγα	Κινητικό και Θεατρικό Παιχνίδι	2	4 ^ο
Κώστας Ζαχάρος	Ειδικά Θέματα Διδακτικής Εννοιών των Μαθηματικών	3	5 ^ο
Βασίλης Κόμης	Παιδαγωγικός Σχεδιασμός με ΤΠΕ στην Πρώτη Σχολική Ηλικία	3	5 ^ο
Γεωργία Παρπαρούση	Μουσικές Δραστηριότητες για το Νηπιαγωγείο	3	5 ^ο
Ειρήνη Σκοπελίτη	Νόηση και Μάθηση: Θεωρίες και πρακτικές εφαρμογές	3	5 ^ο
Θανάσης Καραλής	Σχεδιασμός και Αξιολόγηση Προγραμμάτων Εκπαίδευσης Ενηλίκων	3	6 ^ο
Δημήτρης Κολιόπουλος	Εισαγωγή στις ΦΕ και την Επιστημονική Καλλιέργεια II	3	6 ^ο
Μαριάννα Κονδύλη	Θέματα Κοινωνικής Γλωσσολογίας	3	6 ^ο
Μαρία Πούλου	Συναισθηματικές και Συμπεριφορικές Δυσκολίες στο Κανονικό Σχολείο	3	6 ^ο
Παντελής Κυπριανός	Θεσμοί Προσχολικής Αγωγής στην Ευρώπη	4	7 ^ο
Δημήτρης Πολίτης	Η Λογοτεχνία στο Νηπιαγωγείο	4	7 ^ο
Νεκτάριος Στελλάκης	Οικογενειακός Γραμματισμός	4	7 ^ο
Αμαλία Υφαντή-Καλόφωνου	Ειδικά Θέματα Εκπαιδευτικής Πολιτικής	4	7 ^ο
Αριστέα Φύσσα	Αξιολόγηση και Σχεδιασμός Προγραμμάτων στην Ενταξιακή εκπαίδευση	4	7 ^ο
Αλεξάνδρα Μουρίκη	Αισθητική Αγωγή: Εκπαιδευτικές Εφαρμογές	4	8 ^ο
Κώστας Ραβάνης	Προχωρημένα Θέματα Διδακτικής της Φυσικής	4	8 ^ο
Νικόλαος Τσέλιος	Σχεδιασμός και Αξιολόγηση Εκπαιδευτικού Λογισμικού	4	8 ^ο

Σχετικά με τις δηλώσεις των μαθημάτων Επιλογής Πρακτικής Άσκησης:

- Κάθε φοιτητής/ -τρια μπορεί να δηλώνει **ένα μόνο** από τα μαθήματα Επιλογής Πρακτικής όταν φοιτά στο 2ο έτος, ένα μάθημα όταν φοιτά στο 3ο έτος και ένα μάθημα όταν φοιτά στο 4ο έτος σπουδών.
- Η συμμετοχή των φοιτητών/ -τριών στα μαθήματα Επιλογής Πρακτικής Άσκησης δεν μπορεί να ξεπερνάει τον αριθμό που ορίζει ο/-η διδάσκων/-σκουσα.
- Οι φοιτήτριες/ές που επιθυμούν να δηλώσουν συμμετοχή σε μαθήματα της Επιλογής Πρακτικής Άσκησης θα πρέπει να ρυθμίσουν το θέμα της συμμετοχής τους σε συνεννόηση με τη διδάσκουσα ή τον διδάσκοντα του μαθήματος την πρώτη εβδομάδα διδασκαλίας.

Γ) Πρακτικά ζητήματα που αφορούν την Πρακτική Άσκηση

- Η τοποθέτηση των φοιτητών/τριών στα νηπιαγωγεία γίνεται τυχαία, εκτός από περιπτώσεις που συντρέχουν ειδικοί λόγοι.
- Η τοποθέτηση στα νηπιαγωγεία, καθώς και οι ημερομηνίες κατά τις οποίες υλοποιούνται οι επισκέψεις των φοιτητών/τριών σε συγκεκριμένες **ημέρες** και **Εβδομάδες Πρακτικής Άσκησης** για το Β', Γ' και Δ' έτος, οργανώνονται από το Γραφείο Πρακτικής Άσκησης, ανάλογα με τα διαθέσιμα κατά έτος τμήματα των νηπιαγωγείων, τον αριθμό των φοιτητών/τριών και ζητήματα που αφορούν το ακαδημαϊκό και σχολικό έτος (π.χ. χρονική διάρκεια εξαμήνων και εξεταστικής, σχολικές αργίες, εορτές).
- Η υλοποίηση της πρακτικής άσκησης για τους φοιτητές του ΤΕΕΑΠΗ του Πανεπιστημίου Πατρών επιτρέπεται **ΜΟΝΟ** σε **νηπιαγωγεία της περιοχής των Πατρών**, όπως αυτά ορίζονται από τον νόμο.
- Πραγματοποιείται η **Εβδομάδα Πρακτικής Άσκησης** στα νηπιαγωγεία, σε διαφορετικές ημερομηνίες για κάθε έτος, είναι υποχρεωτική για όλους τους φοιτητές/τριες, και κατά τη διάρκειά της οι φοιτητές/τριες των ετών 2ο, 3ο και 4ο, παρατηρούν και συμμετέχουν στην εκπαιδευτική διαδικασία

σχεδιάζοντας, εφαρμόζοντας και αξιολογώντας συγκεκριμένες μαθησιακές δράσεις (αναλόγως με όσα έχουν οριστεί στο μάθημα ή τα μαθήματα του κύκλου Πρακτικής Άσκησης).

- Η παρακολούθηση των θεωρητικών μαθημάτων Πρακτικής Άσκησης, των συνδεδεμένων με αυτά εργαστηρίων και η εκπαιδευτική άσκηση κατά τις μεμονωμένες ημέρες και κατά την Εβδομάδα Πρακτικής Άσκησης αποτελούν υποχρεωτικές δεσμεύσεις για τους συμμετέχοντες φοιτητές/τριες.
- Η συμμετοχή στα μαθήματα Πρακτικής Άσκησης πιστοποιείται ως εξής:
 - Για το μάθημα **Προσχολική Παιδαγωγική** του 3ου εξαμήνου πιστοποιείται με:
 - τη συμμετοχή των φοιτητών/τριών στα εργαστήρια ανατροφοδότησης των καταγεγραμμένων παρατηρήσεων από τα νηπιαγωγεία,
 - την κατάθεση του κατάλληλα συμπληρωμένου παρουσιολογίου επισκέψεων στα νηπιαγωγεία και εγγράφων καταγραφής, παρατήρησης και σχολιασμού της διδακτικής πράξης,
 - την επιτυχημένη συμμετοχή στις γραπτές εξετάσεις.
 - Για τα μαθήματα **Διδασκαλία και Μάθηση στο Νηπιαγωγείο: Σχεδιασμός Εκπαιδευτικών Δραστηριοτήτων I & II** του 5^{ου} και 7^{ου} εξαμήνου και **Σχεδιασμός και εφαρμογή εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων για το νηπιαγωγείο I & II** του 6^{ου} και 8^{ου} εξαμήνου πιστοποιείται με:
 - τη συμμετοχή των φοιτητών/τριών στα εργαστήρια,
 - τον σχεδιασμό και την παρουσίαση εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων και προγραμμάτων που αναπτύσσονται από τις ομάδες των εργαστηρίων,
 - την κατάθεση του κατάλληλα συμπληρωμένου παρουσιολογίου επισκέψεων στα νηπιαγωγεία και εγγράφων καταγραφής και αξιολόγησης των εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων και προγραμμάτων που υλοποιήθηκαν στις τάξεις των νηπιαγωγείων

- Σχετικά με τα μαθήματα Επιλογής Πρακτικής Άσκησης η συμμετοχή πιστοποιείται με: α) το παρουσιολόγιο και β) την επιτυχή περαίωση της εργασίας που ο/η φοιτητής/ρια έχει αναλάβει.

Δ) Πρακτική Άσκηση μέσω ΕΣΠΑ 2014-2020

Ανάλογα με τη χρηματοδότηση που προγραμματίζεται κάθε έτος, ένας μικρός αριθμός φοιτητριών/ών του Δ' έτους, κατά το εαρινό εξάμηνο, μπορούν να πραγματοποιήσουν την Πρακτική τους Άσκηση ως υπότροφοι του Προγράμματος «Πρακτική Άσκηση Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης» που υλοποιείται στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση», του Υπουργείου Οικονομίας, Ανάπτυξης & Τουρισμού. Οι υπότροφοι παρακολουθούν το μάθημα επιλογής του 8ου εξαμήνου «Πρακτική Άσκηση μέσω ΕΣΠΑ 2014-2020», με διδάσκοντα τον κ. Νεκτάριο Στελλάκη, ο οποίος είναι και Επιστημονικός Υπεύθυνος του Προγράμματος.

Ε) Μεταβατικές διατάξεις

Στον Οδηγό Σπουδών προβλέπονται ειδικές μεταβατικές διατάξεις για την Πρακτική Άσκηση προκειμένου να ενημερωθούν οι φοιτητές/τριες για τις περιπτώσεις αλλαγών στα μαθήματα ή/και στις υποχρεώσεις τους. Συμπληρωματικά προς τις αναγραφόμενες μεταβατικές διατάξεις διευκολύνει το Προσωπικό του Γραφείου Πρακτικής Άσκησης όταν συναντώνται ειδικά ζητήματα σχετικά με αλλαγές στο Πρόγραμμα Σπουδών.

2. ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΤΟΥ ΤΡΟΠΟΥ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΩΝ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΩΝ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ ΠΡΑΚΤΙΚΗΣ ΑΣΚΗΣΗΣ

Μαθήματα που απευθύνονται στην ολομέλεια, εργαστήρια που απευθύνονται σε μεγαλύτερες και μικρότερες ομάδες φοιτητών/τριών, διδασκαλία σε ζεύγη.

- Τα πέντε υποχρεωτικά μαθήματα Πρακτικής Άσκησης περιλαμβάνουν θεωρητικές διαλέξεις, οι οποίες γίνονται με την παρουσία του **συνόλου των φοιτητών/τριων στα αμφιθέατρα**. Σε όλα τα μαθήματα καταβάλλεται προσπάθεια να δίνονται παραδείγματα και να γίνεται αναφορά στην καθημερινή διδακτική πράξη του Νηπιαγωγείου, να εμπλουτίζονται οι διαλέξεις με συμμετοχικές μεθόδους (π.χ. συζήτηση, ερωτήσεις-απαντήσεις, ασκήσεις, εφαρμογές, επίλυση προβλήματος, εργασία σε ομάδες) και να αναπτύσσονται θέματα που θα εφαρμοστούν στα συνοδευτικά εργαστήρια ή/και που αφορούν τον επαγγελματικό ρόλο της νηπιαγωγού. Έτσι προσεγγίζεται ο στόχος των μαθημάτων αυτών για **διασύνδεση θεωρίας και πράξης**.
- Παράλληλα με τα θεωρητικά μαθήματα υλοποιούνται για κάθε ένα μάθημα εργαστήρια. Τα εργαστήρια παρακολουθεί μια ομάδα φοιτητών/τριών περίπου 30-50 ατόμων. Στα εργαστήρια οι φοιτητές/τριες επεξεργάζονται επιμέρους ζητήματα που τέθηκαν στο πλαίσιο των μαθημάτων (π.χ. σύνδεση καταγραφών από την τάξη με το Πρόγραμμα Σπουδών), εργάζονται σε μικρότερες ομάδες και σε ζευγάρια για να **προετοιμαστούν για την εισαγωγή τους στον επαγγελματικό χώρο του νηπιαγωγείου** και να αναπτύξουν εκπαιδευτικές δραστηριότητες και προγράμματα που θα εφαρμόσουν τις τάξεις των νηπιαγωγείων.
- Για κάθε εργαστήριο είναι υπεύθυνος ένας διδάσκων από το **προσωπικό του Γραφείου Πρακτικής Άσκησης**, ο οποίος λειτουργεί διευκολυντικά προς τις ομάδες φοιτητών/τριών που υλοποιούν τις παρατηρήσεις και διαμορφώνουν τα εκπαιδευτικά προγράμματα, ενισχυτικά προς τις κατευθύνσεις που αναδεικνύονται κατά τη διδασκαλία ως δυσκολίες ή/και επιθυμίες της συγκεκριμένης ομάδας φοιτητών/τριών, παρακολουθεί τις επισκέψεις των φοιτητών στα νηπιαγωγεία, φροντίζει για την ομαλή σχέση ανάμεσα στο ΤΕΕΑΠΗ

και το δίκτυο των νηπιαγωγείων που συμμετέχουν στην Πρακτική Άσκηση, και τέλος αξιολογεί την προσπάθεια των φοιτητών/τριών. Ειδικά για τους/τις φοιτήτριες του Β έτους οι οποίοι/ες δεν έχουν εμπειρία από την τάξη του νηπιαγωγείου και χρειάζονται μια μεταβατική περίοδο για να συνειδητοποιήσουν το μαθησιακό πλαίσιο και τη διαδικασία παρατήρησης δίνεται ευκαιρία αξιολόγησης με γραπτές εξετάσεις στο τέλος του εξαμήνου. Κάθε διδάσκων συμμετέχει σε **συντονιστικές συναντήσεις** που πραγματοποιούνται σε εβδομαδιαία ή δεκαπενθήμερη βάση μεταξύ των μελών του Προσωπικού του Γραφείου Πρακτικής Άσκησης. Έχει οριστεί Συντονιστική Επιτροπή Πρακτικής Άσκησης, η οποία αποτελείται από τα μέλη ΔΕΠ του Τμήματος: Κ. Ραβάνη, Α. Βάο & Ν. Στελλάκη, οι οποίοι εκπροσωπούν το Γραφείο Πρακτικής Άσκησης και το Προσωπικό του στη Συνέλευση του Τμήματος και ασκούν έναν γενικότερο συντονιστικό ρόλο. Επιμέρους ζητήματα επιλύονται από κάθε διδάσκοντα σύμφωνα με τις συμφωνημένες από όλα τα μέλη οδηγίες ή εφόσον ανακύπτουν ειδικά θέματα συζητούνται από το σύνολο των μελών και λαμβάνονται σχετικές αποφάσεις, για την υλοποίηση των οποίων σε κάθε ομάδα φοιτητών/τριών είναι υπεύθυνοι οι διδάσκοντες.

- Οι επισκέψεις στα τμήματα των νηπιαγωγείων πραγματοποιούνται από **ζεύγη φοιτητών/τριών**, οι οποίοι/ες βοηθούν τη νηπιαγωγό στο έργο της, παρατηρούν ή/και αναλαμβάνουν την ομάδα των παιδιών που φοιτούν σε κάθε τάξη με την επίβλεψη της νηπιαγωγού και ανάλογα με το έτος σπουδών. Ειδικά για το Γ' και Δ' έτος, σε κάθε επίσκεψη, υλοποιούνται από έναν/μία φοιτητή/τρια οι δραστηριότητες ή τα εκπαιδευτικά προγράμματα που έχουν σχεδιαστεί στα εργαστήρια, ενώ παράλληλα το ζευγάρι υποβοηθά στη διαχείριση της τάξης, διευκολύνει όπου και όταν χρειαστεί τον/την συμφοιτητή/τρια. Στην επόμενη επίσκεψη αλλάζουν μεταξύ τους οι ρόλοι των ζευγαριών. Είναι απαραίτητος ο συντονισμός ανάμεσα στα ζευγάρια, η ενημέρωση για τα εκπαιδευτικά προγράμματα, τις δυσκολίες ή τα σημεία όπου θα χρειαστεί κάποια παρέμβαση.

3. ΟΔΗΓΙΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ ΤΩΝ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΩΝ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ ΠΡΑΚΤΙΚΗΣ ΑΣΚΗΣΗΣ

ΓΕΝΙΚΑ

- Η παρακολούθηση των εργαστηρίων είναι υποχρεωτική (επιτρέπονται έως 2 απουσίες το εξάμηνο).
- Η παρακολούθηση των θεωρητικών μαθημάτων είναι σημαντική επειδή σε αυτά γίνεται επεξεργασία ζητημάτων που εφαρμόζονται στα εργαστήρια ή που αφορούν την επαγγελματική πορεία των μελλοντικών εκπαιδευτικών.
- Όσοι φοιτητές πρόκειται να μετακινηθούν με πρόγραμμα **Erasmus** (studies ή placement) θα πρέπει να το δηλώνουν άμεσα στο Γραφείο Πρακτικής Άσκησης, προκειμένου να ενημερωθούν για ζητήματα αναγνώρισης μαθημάτων, υποχρεώσεων και δικαιωμάτων τους, καθώς και για να γίνει κατάλληλη προσαρμογή των ζευγαριών των φοιτητών στα νηπιαγωγεία.

ΠΛΟΡΟΦΟΡΙΕΣ ΚΑΙ ΒΗΜΑΤΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΠΙΤΥΧΗΜΕΝΗ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ ΤΗΣ ΠΡΑΚΤΙΚΗΣ ΑΣΚΗΣΗΣ: ΑΡΧΗ ΚΑΘΕ ΕΞΑΜΗΝΟΥ

- Στην αρχή κάθε εξαμήνου, είναι απαραίτητο να γίνει άμεση **εγγραφή των φοιτητριών/των στο eclass**, καθώς η ενημέρωση για το μάθημα γίνεται από εκεί (η εγγραφή στο e-class διασφαλίζει την ενημέρωσή με αυτοματοποιημένο μήνυμα για κάθε ανακοίνωση που αναρτούν οι διδάσκοντες σε κάθε μάθημα).
- Είναι πολύ σημαντικό να παρευρεθούν όλοι οι φοιτητές/τριες στο **πρώτο θεωρητικό μάθημα κάθε εξαμήνου**, των πέντε υποχρεωτικών μαθημάτων Πρακτικής Άσκησης για να γίνει επιβεβαίωση της ορθότητας της τοποθέτησης των φοιτητών/τριων στα νηπιαγωγεία και στα εργαστήρια και για να αντιμετωπιστούν ζητήματα μετεγγραφών, μετακινήσεων φοιτητών κτλ.
- Ειδικά για το Γ και Δ έτος όπου υλοποιούνται προγράμματα διαφορετικών θεμάτων για κάθε εξάμηνο σπουδών, κάθε φοιτήτρια/τής εντοπίζει στη **λίστα που αναρτάται στο eclass** το όνομα της διδάσκουσας, τις ημέρες, ώρες και

αίθουσες υλοποίησης των εργαστηρίων και φροντίζει να παρευρεθεί οπωσδήποτε **στο πρώτο εργαστήριο** κατά το οποίο θα γίνει η συνολική ενημέρωση και ο γενικός προγραμματισμός του εξαμήνου.

- Κάθε φοιτήτρια/τής εντοπίζει στη **λίστα που αναρτάται στο eclass** το νηπιαγωγείο στο οποίο έχει τοποθετηθεί και τις/τους συμφοιτήτριες/τές που θα επισκεφθούν μαζί το νηπιαγωγείο και σημειώνει τα στοιχεία των συμφοιτητών του και του νηπιαγωγείου.
- Στο χειμερινό εξάμηνο, οι φοιτητές συνεννοούνται μεταξύ τους και κάνουν **από κοινού ένα τηλεφώνημα** (κατά προτίμηση 8.30-9.00 π.μ.) στο νηπιαγωγείο, για να προσδιοριστεί η ημέρα και ώρα της **πρώτης επίσκεψής** τους, με στόχο τη γνωριμία τους με τους εκπαιδευτικούς, την ενημέρωσή τους για την τάξη, τα παιδιά που φοιτούν κλπ. Τηλεφώνημα υπενθύμισης στις νηπιαγωγούς γίνεται από τους φοιτητές και κατά την έναρξη του εαρινού εξαμήνου.
- Εάν κάποια/ος φοιτήτρια/ής δεν εντοπίσει το όνομά του στις λίστες των εργαστηρίων ή/και των νηπιαγωγείων θα πρέπει να επικοινωνήσει άμεσα με το Γραφείο Πρακτικής Άσκησης (ecpract@upatras.gr, 2610997766) γράφοντας απαραίτητως στο θέμα το έτος σπουδών και αναφέροντας τα στοιχεία του/της στο κείμενο (**ονοματεπώνυμο και ΑΜ**).

ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΚΑΙ ΒΗΜΑΤΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΠΙΤΥΧΗΜΕΝΗ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ ΤΗΣ ΠΡΑΚΤΙΚΗΣ ΑΣΚΗΣΗΣ: ΟΙ ΕΠΙΣΚΕΨΕΙΣ ΣΤΑ ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΑ

- Οι φοιτητές/τριες έχουν πάντα μαζί τους τη **φοιτητική τους ταυτότητα** όταν είναι στα νηπιαγωγεία και τηρούν το ωράριο της πρωινής λειτουργίας του νηπιαγωγείου αυστηρά (προσέλευση στις **8.15** και αποχώρηση στις **13.00**). Στο νηπιαγωγείο **δεν υπάρχει διάλειμμα για τους ενήλικες** αφού διαρκώς διευκολύνουν τα παιδιά ή/και ασχολούνται με την εκπαίδευσή τους.
- Οι φοιτητές/τριες επισκέπτονται σε **ζεύγη** τις τάξεις των νηπιαγωγείων για **τις ημέρες που έχουν ανακοινωθεί**. Κάθε φορά υλοποιούν εναλλάξ διδασκαλία (εκτός και υπάρχει άλλη συνεννόηση), βοηθώντας και διευκολύνοντας το ζευγάρι τους ή/και τη νηπιαγωγό της τάξης, όταν δεν έχουν διδασκαλία.

- Κατά την πρώτη ημέρα προσέλευσης στο σχολείο (και στα δύο εξάμηνα) φροντίζουν οι φοιτητές/τριες να ενημερώσουν τις νηπιαγωγούς για:
 - **το ή τα θέματα** που θα προσεγγιστούν και
 - τα **στοιχεία επικοινωνίας των φοιτητών/τριών** (π.χ. αριθμό κινητού τηλεφώνου) ώστε να μπορούν να ειδοποιηθούν οι νηπιαγωγοί σε κάποια έκτακτη περίπτωση (π.χ. μη λειτουργία του νηπιαγωγείου λόγω υποχρεωτικής παρουσίας των εκπαιδευτικών σε επιμορφωτικό σεμινάριο).
- Τα ημερήσια προγράμματα που σχεδιάζονται και υλοποιούνται περιλαμβάνουν **δραστηριότητες που καλύπτουν το σύνολο των διδακτικών ωρών** υλοποίησης οργανωμένων δραστηριοτήτων (3 διδακτικές ώρες). Οι δύο φοιτητές/τριες, για τις ημέρες υλοποίησης των ημερήσιων προγραμμάτων **αναλαμβάνουν την τάξη σε όλο το ωράριο** πρωινής λειτουργίας, σε συνεννόηση και με τη νηπιαγωγό της τάξης, η οποία καθώς έχει την ευθύνη της τάξης και των μαθητών παραμένει πάντοτε μαζί με τους φοιτητές και τους μαθητές, διευκολύνοντας, αν υπάρξει ανάγκη.
- Κάθε φορά που υλοποιούν εκπαιδευτική δραστηριότητα ή ημερήσιο πρόγραμμα οι φοιτητρίες/τες υποχρεούνται κατά την προσέλευσή τους στο νηπιαγωγείο να προσκομίσουν στη νηπιαγωγό το **έντυπο σχεδιασμού του ημερήσιου προγράμματος** (χωρίς την ανατροφοδότηση), ώστε να ενημερωθεί και η εκπαιδευτικός για το πρόγραμμα της ημέρας (π.χ. θέμα, μαθησιακό περιεχόμενο, στόχοι, διαδικασία υλοποίησης).
- Οι **ημερομηνίες επίσκεψης** στα σχολεία προκαθορίζονται και δεν δύνανται να αλλάξουν. Αν προκύψει σημαντικός λόγος αδυναμίας παρουσίας, τότε ενημερώνεται άμεσα το σχολείο και η διδάσκουσα με τον πιο πρόσφορο τρόπο. Η νηπιαγωγός και οι φοιτητές/τριες συνεννοούνται και ορίζουν την ημέρα αναπλήρωσης. Η αλλαγή της ημέρας αφορά και τους δύο φοιτητές/τριες.
- Όταν η ημέρα επίσκεψης των φοιτητριών στο σχολείο συμπίπτει με κάποια **μετακίνηση των μαθητών** του σχολείου (π.χ. εκδρομή) ή με περίπτωση μη λειτουργίας του σχολείου (π.χ. εκλογές του συλλόγου, άδεια νηπιαγωγού, απεργιακή κινητοποίηση), τότε η ημέρα πρακτικής μεταφέρεται, κατόπιν

συνεννόησης με τη νηπιαγωγό. Οι φοιτήτριες/τες δεν συμμετέχουν σε οποιαδήποτε μετακίνηση των μαθητών.

- **Δεν επιτρέπεται η φωτογράφιση των παιδιών** στο νηπιαγωγείο με οποιονδήποτε τρόπο (ακόμα και με κάλυψη του προσώπου τους). **Συνίσταται η φωτογράφιση των έργων** ή υλικών/κατασκευών που αφορούν ή έχουν παραχθεί από τη διδασκαλία και η υποβολή τους ως συνοδευτικό υλικό των εντύπων καταγραφής δραστηριοτήτων.

ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΚΑΙ ΒΗΜΑΤΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΠΙΤΥΧΗΜΕΝΗ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ ΤΗΣ ΠΡΑΚΤΙΚΗΣ ΑΣΚΗΣΗΣ: ΤΑ ΕΝΤΥΠΑ, Ο ΦΑΚΕΛΟΣ ΠΡΑΚΤΙΚΗΣ ΑΣΚΗΣΗΣ ΚΑΙ Η ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΗ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ ΣΕ ΑΥΤΗΝ

- Σε κάθε επίσκεψη στα Νηπιαγωγεία, οι φοιτητές/τριες έχουν μαζί τους το «Φάκελο Πρακτικής Άσκησης», ο οποίος περιλαμβάνει όλα τα έντυπα που διαθέτουν μέχρι εκείνη τη στιγμή (**παρουσιολόγιο, έντυπο παρατήρησης/δραστηριότητας, έντυπα** ημερήσιων προγραμμάτων κτλ.), είτε διδάσκουν εκείνη τη μέρα είτε όχι. Ο φάκελος αυτός θα είναι στη διάθεση της διδάσκουσας που επισκέπτεται το νηπιαγωγείο προκειμένου να μελετάται και να παρακολουθείται η πρόοδος των φοιτητών/τριών καθ' όλη τη διάρκεια του εξαμήνου. Έτσι μπορούν να εντοπιστούν δυσκολίες και αναλόγως να αναθεωρείται το περιεχόμενο των εργαστηρίων, ώστε να προσαρμόζεται η διδασκαλία στις ανάγκες των φοιτητών/τριων.
- Οι φοιτητές/τριες φροντίζουν ώστε το παρουσιολόγιο και τα έντυπα δραστηριότητας ή ημερήσιου προγράμματος **να υπογράφονται και να σφραγίζονται από τη νηπιαγωγό/προϊσταμένη του τμήματος, την ίδια ημέρα της επίσκεψης**.
- Το **παρουσιολόγιο** αναρτάται στο e-class πλήρως συμπληρωμένο, υπογεγραμμένο και σφραγισμένο στο τέλος του εξαμήνου και σε ημερομηνία που ορίζεται από τους διδάσκοντες. Οι φοιτητές/τριες κρατούν το πρωτότυπο.
- Τα **έντυπα των παρατηρήσεων/εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων και των ημερήσιων προγραμμάτων** αναρτώνται στο eclass, πλήρως συμπληρωμένα (με την αξιολόγηση, **χωρίς** τη σφραγίδα και την υπογραφή της νηπιαγωγού) περίπου

μία εβδομάδα μετά την υλοποίησή τους και ανάλογα με τις σχετικές ανακοινώσεις των διδασκόντων. Έτσι είναι εφικτό να μελετηθούν από τους διδάσκονται και να αξιοποιηθούν κατά τη διάρκεια του εξαμήνου για να αντιμετωπιστούν ειδικά θεωρητικά και πρακτικά ζητήματα που αποτυπώνονται στα έντυπα (π.χ. διατύπωση μαθησιακών στόχων, επιλογή μαθησιακών περιεχομένων, κριτήρια αξιολόγησης, προβληματισμοί στο επίπεδο του αναστοχασμού).

- Όλα τα πρωτότυπα έντυπα φυλάσσονται από τους/τις φοιτητές/τριες και προσκομίζονται για έλεγχο στο τέλος του εξαμήνου και σε ημερομηνία που ορίζεται από τους διδάσκοντες, ώστε να πιστοποιηθεί η συμμετοχή των φοιτητών/τριων στα μαθήματα Πρακτικής Άσκησης, σε συνδυασμό και με τις πιο πάνω διαδικασίες. Οι φοιτητές/τριες διατηρούν τα πρωτότυπα στο προσωπικό τους αρχείο για ενδεχόμενη χρήση του μετά το πέρας των σπουδών για ανεύρεση εργασίας (π.χ. δημιουργία επαγγελματικού Πορτφόλιο).
- Η αξιολόγηση των φοιτητών/τριων και η τελική βαθμολογία στο Υποχρεωτικό μάθημα Πρακτικής Άσκησης του Β έτους είναι συνάρτηση της γραπτής τελικής εξέτασης με ερωτήσεις ανάπτυξης και πολλαπλής επιλογής, και του Ατομικού φακέλου Πρακτικής Άσκησης που περιλαμβάνει τα φύλλα παρατήρησης της εκπαιδευτικής διαδικασίας (προϋπόθεση για συμμετοχή στις γραπτές εξετάσεις) Κατά τις επισκέψεις στα νηπιαγωγεία επιδιώκεται γνωριμία με τα παιδιά στο πλαίσιο των ελεύθερων δραστηριοτήτων (χρήση ημερολογίου και φύλλων παρατήρησης) και συμμετοχή στις δραστηριότητες της τάξης, ως βοηθοί, υπό την καθοδήγηση της εκπαιδευτικού της τάξης.
- Η αξιολόγηση των φοιτητών/τριων και η τελική βαθμολογία στα Υποχρεωτικά μαθήματα Πρακτικής Άσκησης του Γ' και Δ' έτους είναι συνάρτηση των ακόλουθων κριτηρίων:
 - Ποιότητα και πληρότητα I. των παρουσιάσεων ομαδικών εργασιών στα εργαστήρια (20%), καθώς και II. του Ατομικού φακέλου Πρακτικής Άσκησης (80%), δηλαδή:
 - χρήση των κατάλληλων κάθε φορά εντύπων (π.χ. διαφορετικό για τη δραστηριότητα, διαφορετικό για το ημερήσιο πρόγραμμα),

- εφαρμογή των θεμάτων και ορολογιών που προσεγγίζονται στα αντίστοιχα θεωρητικά μαθήματα (π.χ. κατάλληλες διατυπώσεις στόχων, αναλυτική και εύληπτη περιγραφή δραστηριοτήτων, επιλογή κατάλληλων υλικών και μέσων, χρήση ορολογίας),
- κατάλληλη χρήση σχετικών απαραίτητων κειμένων (π.χ. ισχύον Πρόγραμμα Σπουδών Νηπιαγωγείου, ωρολόγιο πρόγραμμα Νηπιαγωγείου)
- κατάλληλος και ποιοτικός αναστοχασμός και αξιολόγηση των εκπαιδευτικών σχεδιασμών που υλοποιήθηκαν στις τάξεις των νηπιαγωγείων, όπως αποτυπώνεται στα σχετικά έντυπα (π.χ. σύμφωνα με τις απαιτήσεις των εντύπων, με χρήση κατάλληλης ορολογίας και σύμφωνα με τη διδασκαλία στα θεωρητικά μαθήματα, σύμφωνα με ειδικότερα κριτήρια που προσεγγίζονται στα εργαστήρια).

Είναι σημαντική η συνέπεια προς τους κανόνες της Πρακτικής Άσκησης, με έμφαση σε αυτούς που αφορούν α. την κατάλληλη και έγκαιρη προετοιμασία των φοιτητών/τριων (π.χ. συμπλήρωση των εντύπων, προετοιμασία υλικών), καθώς και β. τη λειτουργία των νηπιαγωγείων, την εκπαίδευση των νηπίων και τη σχέση με τις συνεργαζόμενες νηπιαγωγούς (π.χ. τυπικότητα στο ωράριο, σεβασμός προς τις ρουτίνες και τους κανόνες του νηπιαγωγείου)

3. ΤΟ ΓΡΑΦΕΙΟ ΠΡΑΚΤΙΚΗΣ ΑΣΚΗΣΗΣ: ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ ΚΑΙ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ

Το προσωπικό που απασχολείται στο Γραφείο Πρακτικής Άσκησης για το ακαδημαϊκό έτος 2019-2020 είναι:

Συντονιστική Επιτροπή Πρακτικής Άσκησης στο ΤΕΕΑΠΗ

Κ. Ραβάνης, Καθηγητής ΤΕΕΑΠΗ, ravanis@upatras.gr

Α. Βάος, Καθηγητής ΤΕΕΑΠΗ, vaos@upatras.gr

Ν. Στελλάκης, Επίκουρος Καθηγητής ΤΕΕΑΠΗ, nekstel@upatras.gr

Μέλη ΔΕΠ-Διδάσκοντες

Καμπεζά Μ., Επίκουρη Καθηγήτρια ΤΕΕΑΠΗ, kampeza@upatras.gr

ΕΔΙΠ-Διδάσκοντες

Βελλοπούλου Α., ΕΔΙΠ ΤΕΕΑΠΗ, avello@upatras.gr

Κουφού Α., ΕΔΙΠ ΤΕΕΑΠΗ, koufou@upatras.gr

Ράικου Α., ΕΔΙΠ ΤΕΕΑΠΗ, araike@upatras.gr

Φραγκάκη Μ., ΕΔΙΠ ΤΕΕΑΠΗ, fragakim@upatras.gr

Υποστήριξη ΓΠΑ

Δαβράζος Γ., ΕΔΙΠ ΤΕΕΑΠΗ, gdavrazo@upatras.gr

Λαβίδας Κ., ΕΔΙΠ ΤΕΕΑΠΗ,

Το Γραφείο Πρακτικής Άσκησης στεγάζεται στο κτίριο Κ9 δίπλα από το Υπολογιστικό Κέντρο. Στο ίδιο κτίριο στεγάζεται η δανειστική βιβλιοθήκη του ΓΠΑ.

Στην ηλεκτρονική διεύθυνση

https://www.bibliodanos.gr/bibliodanos_records.php?usercode=5cd427e3

λειτουργεί η Ψηφιακή Βιβλιοθήκη Γραφείου Πρακτικής Άσκησης και μέσω αυτής μπορεί κάθε ενδιαφερόμενος/μένη να αναζητήσει τα βιβλία της βιβλιοθήκης και να ενημερωθεί για τη διαθεσιμότητά τους.

Το ωράριο λειτουργίας του Γραφείου Πρακτικής Άσκησης ενδεχομένως διαφοροποιείται ανά εξάμηνο και κατά τις εξεταστικές περιόδους, ανάλογα με τις εκπαιδευτικές και διοικητικές ανάγκες του προγράμματος σπουδών και ανακοινώνεται στο e-class, στην ιστοσελίδα του ΤΕΕΑΠΗ, καθώς και στην πόρτα του κτιρίου.

E-mail: ecpract@upatras.gr

Τηλέφωνο: 2610997766